

**DVIGUBĄ SUKAKTĮ
MININT**

Rvškiųjų asmenybių darb...
svietę Jų gyvenimo
meti, nežūsta jiems mi-
rus, bet auga, formuoja tau-
tos istoriją ir duoda kūry-
binės galios ateinančioms
kartoms.

Kiekviena tauta turi savo
rvškiųjų asmenybių ir di-
džiuojas jų darbais. Štai
Jungt. Amerikos Valstybės
amžinai minės savo didžiųjų
vyrų, valstybės prezidentų
kaip G. Washingtono, Ab.
Lincolnas, T. Jefferson var-
dus, nes jų darbai sukūrė
Jungtines Amerikos Valsty-
bes, kurių galia ir laisvė-
mis mes šiandien džiaugiamės.

Kas Amerikai yra Lincolnas,
Washingtonas, tas lietuvių
tautai yra Dr. J. Basanavičius,
kurio gimimo 100 metų ir mirties
25-rių metų sukaktį šiomet mini-
me.

19 šimtmečio viduryje Lietuva,
naikinama Rusijos caro
vergijos buvo jau laiko-
ma mirus ir Jos vardas bu-
vo išbrauktas iš Europos
žemėlapiu. Tačiau šviesi as-
menybe Dr. J. Basanavičius,
vienminčių būrelis padeda-
mas ryžosi lietuvių tautą
pakelti iš vergijos ir parodyti
Jai kelią į laisvę.

1883 m. Jis Prūsijoje iš-
leidžia pirmąjį lietuvišką
laikraštį, kuri simboliniai
pavadinama "Aušra". Jo pir-
mojo numerio puslapyje Jis
taip rašė: "... Kaip aušrai
kylant, nyksta nuo žemės
tamsybė, taip su šio laik-
raščio pasirodymu, tegul
pakyla šviesa ir atgimimas
ant lietuvių tautos..."

Dr. Basanavičiaus darbas
atnešė vaisių. Lietuva po
laisvės kovų tapo nepriklausoma
valstybė. Visą gyvenimą
dirbęs Lietuvos mokslui,
ir Lietuvai atgavus nepri-
klausomybę, Dr. J. B. pasi-
liko Vilniuje ir dirbo Lietu-
vos Mokslo Akademijoje.

Dr. J. Basanavičiaus gy-
venimas neatskiriamai su-
rištas su Lietuvos laisve. Jis
mirė 1927 m. Vilniuje, palai-
dotas Rasų kapuose, šale di-
džiųjų Lietuvių tautos vyrų.
"Amerikos Lietuvis", kurio
spaudos darbo sukaktį šiomet
yra taša "Aušros" pradėto
darbo. Jo pirmieji redaktorai
ir kūrėjai M. Paltanavičius ir
G. Kyba, buvo išauklėti "Aušros"
ir aušrininkų idėjų prieš pusę
šimto metų, atvykę į šį lais-
vės kraštą—Ameriką jie at-
sivežė netik "Aušros" pas-
kleistas idėjas, bet ir didžią
lietuviškos spaudos meilę,
kurią Jie išreiškė "Am. Liet."
puslapiuose. Šiuo savo darbu
jie netik užšepelė didžią
visų mūsų pagarbą, bet ir davė
gražų įnašą į visą Amerikos
lietuvių ir Lietuvos kultūros
istoriją.

BOSTONAS yra dešimtas iš eilės
pagal didumą Amerikos miestas.
Bet Bostonas užima antrą vietą
pagal Amerikos miestų pagal
miesto ir valdžios čia statomų
namų skaičių. Tiksliai New
Yorko miestas pralenkia Bostoną
tuo atžvilgiu.



**JUNGTINIŲ TAUTŲ PALIAUBŲ ATSTOVAI
SUTINKA SULAIKYTI ŽINIAS**

PANMUNJOM, Korėja.—
Jungtinės Tautos sutinka
sulaikyti žinias, jei tas reikš-
tų pagreitintą susitarimo
dėl paliaubų. Brig. Gen.
William P. Nuckols sakė,
toks žinių sulaiikymas gal
paskubintų pasitarimus ir
greičiau susitaikytų. Pali-
aubų atstovai susitaikė dėl 10
uostų, per kuriuos kareiviai
ir atsargos būtų siunčiami
į Korėją laike paliaubų.
Dar liko trys neišrišti

svarbus klausimai: 1) Ne-
suaržytas belaisvių graži-
nimas į savo tėvynę. Alijan-
tai reikalauja, kad karo be-
laisviai galėtų priimti ar at-
mesti repatriaciją. Komun-
nistai nori, kad Jungtinės
Tautos sugrąžintų visus jų
laikomus belaisvius. 2) Ali-
jantų reikalavimas užginti
kariškų aerodromų statybą.
3) Komunistų pakvietimas
Rusijai būti bešališkais
priešvaizdais.

**Komunistų Sukilimas
Brazilijoje**

RIO DE JANERIO.—Vi-
si armijos kareivių pulkai
Brazilijos sostinėje ir dve-
jose valstijose buvo sušaukti,
kada tuo pačiu laiku plati-
nosios gandai apie komun-
istų sukilimą. Nesustojo e-
ję gandai, kad Brazilijos ka-
reiviai nuvarė komunistų
pulką Natale, 1400 mylių į
šiaur-rytus nuo sostinės.
Vienas iš įtekmingiausių
Brazilijos laikraščių prana-
šavo, kad komunistai kari-
ninkai armijoje sukils suo-
kalby nužudyti prezidentą
Getulio Vargas. Tas sukėlė
baimę sostinėje.

**Taksų Našta Pakilo
Nuo \$3.38 Iki \$326.82.**

Pramonės įstaiga "Com-
merce Clearing House" pra-
nešė, kad per federalių inei-
gų taksų 39 metus buvimo
taksų našta pakilo nuo
\$3.38 — 1912 metais, iki
\$326.82 — 1951 metais kiek-
vienam vyrui, moterei ir
vaikui šiame krašte. Tai
reiškia, kad asmeniškai fe-
deralių taksų našta padidė-
jo 96 kartus vienoje gen-
tarkėje. Nuo 1866 metų iki
1912 metų, abelna metinė
federalių taksų našta buvo
3.01. Taksų mokestys laike
civilinio karo nupuolė nuo
\$8.67 iki \$4.77 1870 metais,
gi iki \$2.26 1890 metais. 1900
metais taksų našta pradėjo
didėti.

Laike pirmojo pasaulinio
karo, 1917 taksų kiekvienam
asmeniui buvo \$7.92, gi
1920 m. pakilo iki \$50.81.
Laike 1920 metų taksų naš-
ta sumažėjo, pavyzdžiui
1925 m. iki \$22.65. 1930 m.
dar mažiau nukrito. Bet
1940 metų pradžioje po \$40-
57 kiekvienam asmeniui
paskirta.

Po dviejų metų, 1942 m.,
kada II Pasaulinis Karas
prasidėjo ta našta buvo du
sykiu didesnė. Gi dabar vėl
apsiginklavimo laikais 1951
mt., našta pakilo iki \$326.82
kiekvienai ypatai.

**1967 Metais Bus Virš
Šimtas Mil. Vairuotojų**

Boston, Mass. — Trafiko
nelaimių ekspertas prana-
šavo, kad už 25 metų bus
dvigubai daugiau netikėtų
įvykių, taipgi susižeidimų ir
mirčių vieškeliuose. Tho-
mas N. Boate, "Casualty
and Surety" kompanijū Są-
jungos vedėjas, sakė už dvi-
dešimt penkių metų, šis
kraštas turės 107,200,000
vairuotojų ir 16,700,000 ne-
laimių per metą.

Jis apskaitliavo, kad 56-
000 asmenų žus trafiko ne-
laimėse 1965 metais, 19,000
daugiau kaip 1951 metais,
jei nebus kas nors griežto
veikiama pataisyti dabar-
tinę padėtį. Šiame krašte
nelaimių skaičius vis kils,
iki nebus tas klausimas iš-
rišamas rūpestingiau. Tai
didelis užsimojimas, reika-
laujantis visų didelių pra-
monių paramos, taipgi visų
grupių bendro veikimo.

**Šių Metų Literatūros
Premiją Paskyrė
Pulgiui Andriūšui**

Rašytojų Draugijos pas-
kirtoji komisija (B. Braz-
džionis, J. Brazaitis, A.
Merkelis, A. Vaičiulaitis ir
Stp. Zobarskas), šių metų
premią paskyrė Pulgiui
Andriūšui už knygą "Su-
diev, kvietkeli!" Premija
\$1,500, aukota Venecuelos
lietuvių.
"Sudiev, kvietkeli!" išlei-
do "Australijos Lietuvis"
leidykla Australijoje. Tai iš
viso pirma Australijoje iš-
jusi lietuvių kalba knyga.

AMERIKA, Anglija ir
Prancuzija pasiūlė Rusijai
baigti tuščias derybas dėl
taikos sutarties surašymo
Austrijai ir nedelsiant pasi-
rašyti "trumpą taikos su-
tartį" ir išpildyti savo 1943
metų pažadą grąžinti Aus-
trijai nepriklausomybę. Po
tuo pažadu yra ir Rusija
pasirašiusi, bet ji ir parašą
ir pažadą užmiršo.

**Prašo Persvarstyti
Alger Hiss'o Bylą**

Alger Hiss per savo advo-
katą iškėlė prašymą per-
svarstyti jo bylą, nes esą
gauta naujų davinų, kurie
padėtų jį išteisinti.
Alger Hiss buvo nuteistas
kalėti penkis metus už me-
lavimą po priesaika. Jis sa-
kėsi nedavinėjęs rusų šni-
pams slaptų žinių iš valsty-
bės departamento, o Whit-
taker Chambers įrodė, kad
jis tokias žinias davinėjo.
Vienas svarbus argumentas
už Hiss nuteisimą buvo jo
sena rašomoji mašinėlė, ku-
ria perrašyti dokumentai
atsirado pas W. Chambers.
Dabar Hiss'o advokatas aiš-
kina, kad ta mašinėlė įrody-
sianti, jog Hiss nekaltas
nes susekta, kaip ta mašinė-
lė buvo "sufalsifikuota",
jai buvo įdėtos raidės iš vi-
sai kitos mašinėlės.

**Dirbs Atominį
Motorą Lėktuvams**

Karo aviacijos vadovybė
praneša, kad pasirašyta jau
antra sutartis su Boeing
Airplane kompanija paga-
minti lėktuvams atominį
motorą. Tokios sutarties
pasirašymas nereiškia, kad
karo lėktuvai greit bus va-
romi atominė energija, nau-
jos energijos pritaikymas
aviacijoje dar pareikalaus
nemažai laiko ir pinigų.
Sakoma, atominė energi-
ja varomas lėktuvams galės
su vienu svaru urano metalo
aplėkti 80 kartų žemės
kamuolį nenuitupdamas, jis
galėsias skristi po 2,500 my-
lių per valandą.

**Prancuzų Komunistai
Pasinaudoja Proga**

PARYŽIUS. — Prancuzų
komunistų laikraštis "Ce
Soir" stengėsi padaryti
kankinį iš Andre Gadois,
komunisto darbininko, kurs
žuvo J. V. sunkvežimio ne-
laimėje. Prancuzų policija
paliuosavo vairuotoją Orlo
Zerfoss, iš Friedens, Pa.,
kaipo nekaltą. Vienok kom-
unistai pasinaudoja įvykiu
kaip prieš-amerikoniško vei-
kimo medžiaga.

— KUBOS parlamento na-
riai kreipėsi į aukštuosius
teismo organus reikalauda-
mi panaikinti visus diktato-
riaus gen. Batistos įsaky-
mus (parlamentas yra sus-
penduotas).

— ITALIJOJ vėl prasidė-
jo įvairiose vietose darbi-
ninkų streikai, reikalaujant
didesnio atlyginimo ir ge-
resnių darbo sąlygų.

IKE Sako, Pareigos Verčia But Europoj

PARYŽIUS. — Paul Hoff-
man, buvęs Marshallo plano
administratorius, yra Eisen-
howerio rėmėjų komiteto
vice-pirmininkas. Jis buvo
nuvykęs pas generolą į jo
būstinę paraginti grįžti at-
gal į Ameriką ir įsitraukti
į rinkiminę kampaniją.

Generolas Eisenhoweris
dabar esąs daug palankesnis
jo rinkimui į prezidentus—
šiuo metu į kandidatus—ne-
gu pereitais metais, sako
Hoffman. Pirminiai rinki-
mai, praėję jo naudai New
Hampshire valstybėj, bus
beabejonės padrasinę gene-
rolą duotis išstatomam į
kandidatus per ateinančius
rinkimus. Bet, pastebi jo
didysis rėmėjas Hoffman,
Ike nenori tuo reikalu grįžti
į Ameriką ir asmeniškai da-
lyvauti kovoj su kitais kan-
didatais.

Savo nusistatymą jis re-
mia savo atsakingomis pa-

**Prezidentas Grįžta
Į Baltuosius Namus**

WASHINGTON, D. C. —
Sunkvežimiai atvežė stalų,
kėdžių, lovų ir kitų rakandų
į atnaujintus Baltuosius
Namus, kad būtų visas ga-
tava, kada prezidentas Tru-
manas sugrįž iš Key West,
Floridos, kovo 28-tą. Prezi-
dentas persikels į Baltuosius
Namus, kaip tik sugrįž iš
atostogų. Lapkričio 21, 1948
metais, prezidentas su savo
šeima persikėlė į Blair na-
mą ir čia gyveno kol Baltie-
ji Namai buvo atnaujinti iš
vidaus ir numaliavoti iš lau-
ko.

**Eisenhower Remėjai
Triumfuoją**

WASHINGTON. — Bėgy
savaitės Armijos Generolas
Dwight D. Eisenhower ga-
vo antrą didelį paspirtį
Minnesota valstijos rinki-
muose. Čia jis gavo 106 000
Minnesota valstijos balsų,
nors jo vardas nebuvo ant
baloto balsuotojai patys
įrašė jo vardą, Eisenhower
buvo arti gub. Stassen, kurs
yra labai populiariskas toje
valstijoje, kurio vieno vardas
buvo ant baloto kaipo kan-
didatas į prezidentus.

Eisenhower gavo penkis
sykius daugiau balsų kaip
Taft.

reigomis — organizuoti Va-
karų pasaulio apsiginklavi-
mą. Tačiau, jei atsiranda vis
daugiau žmonių, kurie nori
jį matyti respublikonų kan-
didatu, jų turi atsirasti tiek
daug, kad jis taptų nomi-
nuojamas jam pačiam ne-
dalyvaujant pačioj kovoj
dėl kandidatūros.

**Achesonas Ir Bradley
Reikalauja Renti
Užsieni**

Washingtonas.—Abiejų rū-
mų gynybos komitete ad-
ministracijos atstovai pasi-
sakė prieš numatytos \$7,
900,000,000 užsieniui pagal-
bos žymesnį mažinimą, nes
tai būtų didelis Kremliaus
laimėjimas. Kongresas šį
pasiūlymą yra sutikęs gana
šaltai ir abiejų partijų vado-
vai yra pasisakę už pasiūly-
tos sumos sumažinimą. Bet
Achesonas nurodė, jog su-
mažinimas užsieniui para-
mos gali sudaryti didelį pa-
vojų ir, gal būt, net išplėsti
karą Azijoje. Achesoną pa-
rėmė taip pat gynybos sekr.
Lovett, štabo viršininkas
gen. O. Bradley ir pagalbos
užsieniui administratorius
A. Harriman. Gen. Bradley
nurodė, jog praėjęs karas
iš JAV kas mėnesį pareika-
lavo \$7,000,000,000. Taigi
numatyta ateinantiems me-
tams savitarpinė pagalba
pareikalaus tik tiek, kiek
karo metu reikėjo išleisti
per porą mėnesių, nors vis-
kas, nuo karo pabaigos yra
žymiai pabrangę. Taip pat
administracijos atstovai nu-
rodė, jog tik su numatyta
pagalba galima bus suorga-
nizuoti Lisabonos sutartas
50 divizijų ir apsaugoti nuo
sunkenybių sąjunginių kra-
stų ūkį, kuris turi pat prisidė-
ti prie Vakarų ginklavi-
mo ir kurio sveika raida tu-
ri užkirsti kelią komunizmo
plitimui.

PITTSFIELD, Mass. —
Trys tūkstančiai darbinin-
kų General Electric kompa-
nijos dirbtuvėje sustojo
dirbti, kada trys šimtai ope-
ratorių sustreikavo. Kom-
panijos viršininkai sakė,
kad bedarbių skaičius gali
pakilti iki 6000. Streiko prie-
žastis yra, kad darbininkai
nori didesnių algų.

GINSKY ir KUDARAUSKAS
Laidotuvių Direktorai
342 HARDING STREET - WORCESTER, MASS.
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Telephone — 5-5898
6-8758

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

ISPUDINGA PAMINĖJIMŲ ŠVENTĖ WORCESTERYJE

"AL" savo 45 metų darbo sukaktį sujungia su Dr. Jono Basanavičiaus paminėjimu

WORCESTERIO bei jo apylinkėse gyvenantieji lietuviai š. m. kovo mėn. 16 d. išpudingai paminėjo dvi lietuviams brangias ir visada prisimintinas sukaktis — Dr. Jono Basanavičiaus 100 mt. gimimo ir 25 m. mirties bei "Amerikos Lietuvio" 45 mt. spaudos darbo.

Jau prieš 4 val. publika pradėjo rinktis į lietuvių klubo salę,—tai mūsų spaudos bei tautos reikalais sielojantys asmenys, tuo įrodą, jog mūsų tarpe lietuviškas spaudos žodis dar gyvas ir kad jis gaivališkai veržiasi pro įvairias kliūtis ir randa pritarimo kiekvieno lietuviu dvasioje.

Tarpe atsilankiusiųjų matėsi iš organizacijų bei draugijų pirmininkai, žymieji mūsų veikėjai, veikliosios moterys, "A.L." senieji bei naujieji bendradarbiai ir rėmėjai. Tarpe susirinkusiųjų matėsi ir gražus būrys iš apylinkių, — tarpe visų bet žymiai vyravo Hartfordo liet. būrys, net keliomis masinomis specialiai atvykusių į šią šventę. Paminėtina, jog tarpe atsilankiusiųjų matėsi didelis skaičius jaunimo. Tai džiugu, kad mūsų jaunuomenė — tautos ateitis — dalyvauja visuose visuomenės veikimo parengimuose.

"A.L." užsibrėžęs savo veikloje gairinti laisvosios Lietuvos paveikslą bei kėlimą tautinių papročių meilę ir surengia šią šventę.

Paminėjimų pradžioje p. J. Vizbaras-Sūdavas — "A.L." bendradarbis, pasveikindamas susirinkusius ir trumpais bruožais nušviečia šios šventės tikslą. T.M.M. Ratelio choras sugieda Amerikos ir Lietuvos himnus. Po to seka seno "AL" bendradarbio ir Amerikos Liet. Bendruomenės vyr. Komiteto nario W. M. Čekanausko — Klausučio paskaita. Klausutis visų gerai pažįstamas. Jo įdomias Dienų Apžvalgas kas savaitę talpinamas "AL" skiltyse randa didžiausio susidomėjimo. Tai pilnas energijos ir veiklus žmogus, apie kurį galima būtų jo paties veikalo vyr. veikėjo žodžiais pasakyti "kad tai didelis patriotas, didelis tautos mylėtojas... o kad daugiau mes tokių veikėjų turėtume"...

W. M. Čekanauskas plačiai apibudino Dr. J. Basanavičiaus atsidėjimą Lietuvos veiklai bei jos sunkiose dienose visus rūpesčius. Prieš susirinkusius tartum kokioje filmoje nupiešiami mūsų Lietuvos laikai prieš Dr. J. Basanavičių ir jam tokius į kovą atgimstanti tauta. Dr. J. B. vienas iš didžiausių lietuvių tautos vyrų, nerandęs sau lygaus net viso pasaulio istorijose. Garbė Lietuvai išauginus tautos galiūną. Susirinkusiems priminti ir "AL" pir-

mieji redaktoriai, jų veikla bei nuopelnai Lietuvos reikaluose. Visi su didžiausiu susikauptumu išklaušė įdomią paskaitą, nes kalbėtojas paprastai bei vaizdžiai tai pravedė.

Po to prasidėjo meninė dalis, kurią didžiausia dalimi atliko svečiai iš Hartfordo. Šis meninių įiegtų tarpininkavimo būdas pagirtinas ir toliau tolerotinas, nes dalyviai pamato naujas įiegas, kas ir įneša į parengimus daugiau įvairumo bei netikėtimumo.

Neatvykusio Dr. J. Cirtauto vietoje (kuris turėjo skaityti ištrauką iš savo kaitik spausdinamo veikalo — "Skausmo Pergalė") J. Vizbaras paskaito savo baladę "Šešupė, gražūs Lietuvos vaizdai atgija kiekvieno klausytojo vaizduotėje.

Tada pasirodo T.M.M. Ratelio choras. Šis choras mūsų visuomenės gerai pažįstamas ir jo atliekamas dainas visi mėgsta, — be jo pasirodymo mūsų parengimai beveik neapseina. Tai stiprus meno pajiegtų vienetas (nors šiuo metu pastebiamas mažėjimas, vadovaujamas jauno gabaus ir energingo chorvedžio muz. Zigmo Snarskio, turi gražią ateitį. Jų padainuotos keturių dainos, kaip ir visada, buvo šiltai klausytojų priimtoms, paskutiniąją dainą net turėjo pakartoti.

Po trumpos pertraukos susirinkusieji turėjo retą ir netikėtą staigmeną, kurią patiekė svečiai iš Hartfordo, suvaidinę trumpą vieno veiksmo scenos vaizdelį "Kova už laisvę". Šis vaizdelis buvo tartum tarsi viršų minėtos paskaitos. Jį parašė ir surežisavo W. M. Čekanauskas — Klausutis. Jame atvaizduojama Dr. Jono Basanavičiaus gyvenimo viena diena su daugybe rūpesčiais Lietuvos gerbuvio kilimu, spaudos klausimai ir t.t. veikaliukas, nežiūrint kai kurių prasielenkimų su sceniniais reikalavimais yra įdomus ir vertas didesnio dėmesio. Prie paties autoriaus paaiškinimo, jog tai paskubos darbas, ruoštas specialiai šiam minėjimui, tektų pastebėti, kad autorius nepalikto jo tokio, kaip dabar, bet perdirbęs bei papildęs paruoštą pilną scenos veiklą, jokių tokių scenos vaizdelių, vaizduojančių mūsų tautos didžiųjų žmonių gyvenimą bei veiklą teturime vos kelis. Tad tikėkimės, kad veiklusis autorius ras laiko tai padaryti, ką visi jam ir linkime.

Vaizdelyje matėme dr. Joną Basanavičių sielojantis liet. atgimstančių judėjimų. Inž. Justas Guntulis atliko savo rolę be priekaištų. Dr. J. B. auklėtinę vaidino p-lė Laima Leonaitytė,



ADV. KALINAUSKAS
I Prezidentus

Adv. K. J. KALINAUSKAS jau priklauso prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje virš 20 metų. Jis yra baigęs Harvard Universitetą ir praktikoja advokaturoje Bostone, 24 metus.

Per pastaruosius 6 metus, adv. Kalinauskas eina Suviety Valstijų prokuroro asistento—Assistant United States Attorney pareigas. Jis 8 metus išbuvo SLA Antro Apskrities pirmininku. Jau 4-tą terminą tarnauja kaip SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas. Du terminu buvo narys S LAKontrolės Komisijos, vieną terminą kaip tos komisijos pirmininkas.

ADV. KALINAUSKAS 1937 m. vedė Oną Gabrunaitę. Augina du sūnus: Kazį ir Pilypą ir dukrą Elzbieta. Visa šeima 100% priklauso prie SLA.

Jis yra labai kuklus žmogus, kurs labai mažai apie save šneka ir garsinasi, bet darbe jis yra pirmutinis.

Ypač un-to studentė, kuri vykusiai įpynė ir kelis muzikos dalykėlius, paskambinus pianinu. Dūmos atstovą Martyno Yčio rolęje p. Alfonsas Jaras tikrai buvo išgilinęs ir atliko kaip pridera.

Bendrai šis trumpas vaizdelis visiems paliko neužmirštamą įspūdį. Žiūrovai čia tartum realybėje matė tuos niekada neužmirštamus Lietuvos šulus, kuriuos vieni matę juos gyvenime, kiti — jaunesnieji, vien tik paveikluose.

Pabaigoje "AL" redaktorė bei laikraščio leidėja p-lė J. Leonaitė savo trumpame žodyje padėkojo visiems susirinkusiems, kurie savo atsilankymu pagerbė tą Didįjį mūsų didvyrį bei įrodė susidomėjimą savo vietos laikraščiu, bei visiems meno programos atlikėjams.

Tuo ir buvo baigtas šis išpudingas "AL" suruoštas minėjimas, švenčiant savo trumpą gyvenimo veiklą spaudos barą.

Po programos buvo vaizdė, kuriose dalyvavo gražus būrys "AL" bendrabių, svečių rėmėjų bei ir organizacijų atstovų. Prie puikiai paruošto stalo, prie valgių ir kavos pasidalinta įvairiais išpūdžiais. "AL" palinkėta augti prenumeratos skaičiumi, stiprėti visuomeniniame veikime bei būti kelrodžiu siekiant Lietuvos išlaisvinimo rytojaus.

J. B.

Jis nesididžiuoja, kad yra išlavinęs lietuvių sūnus, kad yra geras lietuvis. Jis mano, kad ta garbė priklauso jo tautai ir tėvams, o kad lietuviu jis turi būti, nes tas yra visai natūralu.

Jis turi vieną iš aukščiausių tarnybų mūsų ateivių vaikų tarpe, bet yra toks kuklus, kad niekad tuo nesigiria.

Jis visada priešinosi ir priešinsis uždėjimui didesnių mokesčių ant SLA narių, ir visados kovojo ir kovos prieš ligoje pašalpos sumažinimą. Jis dės visas pastangas Susivienijimui sutauptyti lėšas visuose atvejuose, ir vengs nereikalingų pasivažinėjimų Pildomosios Tarybos tarpe.

ADV. KALINAUSKAS yra pilnai užsitarnavęs Jūsų paramos į SLA Prezidentus, nes jis yra energingas, darbštus, pilnai kvalifikuotas ir su atsidavimu pasiryžęs dirbti šiai garbingai, didžiulei SLA organizacijai, kad išlaidos mažėtų, turtas ir narių skaičius augtų.

Tad paremkime jį SLA rinkimuose ir pabalsuokime už jį.

NEW HAVEN, CONN.

ALT. Vietinio Skyriaus Susirinkimas

Kovo 6 d., Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius laikė savo metinį susirinkimą parapijos svetainėje, kuriame išklaudyta įvairių komisijų pranešimai bei atskaitos reikale Vasario 16-tos parengimo. Susirinkimą pravedė skyriaus pirmininkas M. Vokietaitis.

Sekė rinkimas valdybos sekantiems metams — sekantis tapo išrinkti. Pirmininkas M. Vokietaitis, vice-pirm. J. Pikelis, rašt. V. Šaulys, išd. V. Norkūnas, išd. glob. J. Mišeikis ir A. Zimkus.

Rezulucijos kurios buvo priimtos minėjimo metu jau gauta atsakymai nuo Sovietų valstijų Prez. H. Truman, Senatorių McMahon ir Benton. Visi pritaria lietuvių troškimams kovoje už tėvynės laisvę.

Pirmininkas M. Vokietaitis pranešė, kad jau pakvietė trys tremtinius, kurie atvyko į šią šalį iš po geležinės uždangos atsilankyti į mūsų koloniją, kada aplinkybės pavelins.

Nutarta kreiptis į draugijas su prašymu prisidėti su savo aukomis Lietuvos išlaisvinimo darbe.

Pareikšta padėka prof. dr. J. Vėbrai už jojo atatinamą paskaitą pasakytą Vasario 17 d.

Pasitarta dėl atėties darbuotis Tarybos reikale.

Klebonas kun. E. A. Gradeckas kuris buvo išvykęs atostogų ir negalėjo dalyvauti paminėjime pridavė savo auką \$10.00 už kurią tariama širdingai ačiu. M.

SKAITYKITE
IR PLATINKITE

"AMERIKOS LIETUVIŲ"

PRAŠOME PERSKAITYTI KUOPŲ SISIRINKIMUOSE



ELENA DEVENIENE
I Izdo Globėjus

Mielas Rinkike,

Pirma pagalvokime, o pasikui rinkime. Pagalvoti yra apie ką.

Esame didžiausios pasaulio lietuvių organizacijos SLA nariais. Tai yra ne tik mūsų garbė, mūsų pasididžiavimas bet ir didelė atsakomybė. Už tautai turime giliau pažvelgti į SLA reikalus ir per šiuos rinkimus taisyti tai kas SLA yra negero, būtent:

1. pakeltos mums duoklės, o sumažintos pašalpos,
2. padidėjo mūsų išlaidos ir nuo to padidėjo kai kurių SLA viršinių pajamos, o mūsų organizacijos reikalai pablogėjo,
3. jau ruošiamasi neužilgo vėl pakelti duokles, tuo tarpu nei jokių naujų darbo planų ar didesnių sumanymų nesimato
4. jei seniau SLA turėjo per 18,000 narių, šiandien jis beturi vos apie 12 000 narių ir jų skaičius vis mažėja, nežiūrint, kad į kraštą atvyko keli desėtkai tūkstančių naujų lietuvių,
5. mūsų organizacija didžiuojasi seniau nuveiktais gražiais darbais, o šiandien

ne tik apsnūdusi, bet visai merdi.

Kodėl tai yra, klausia kiekvienas SLA narys, bet ne kiekvienas gauna atsakymą. O atsakytį reikia, atsakymo laukia visi.

Yra tos negerovės todėl, kad dabartiniai SLA viršininkai taip išvirtino, taip užsisėdėjo, taip savo darbais ir sumanymais išsisėmė ir sumenkėjo, kad bežiūri tik vieno dalyko — kaip ilgiau išsilaikytose vietose, o nebežiūri tai, ką SLA organizacijai ir jos nariams geresnio padarius.

Tie patys žmonės taip susigyveno ir taip gerai sutaria, kad kiekvienuose rinkimuose patys save išstato ir mes be jokios kritikos juos renkame.

Gyvenimas vietoje nestovi. Visur reikia judėti ir pagalvoti. Juk jeigu JAV kas kartas ieškoma išrinkti naują prezidentą, tai tik todėl, kad kiekvienas, ilgiau buvęs savame poste, išsiseima, apželia kaip akmuo ir rūgsta, kaip stovintis vanduo.

Tiktai naujos jėgos, visuomeniškai veiklūs žmonės, visiems žinomi asmenys, savais darbais pasirodę kitose visuomeninio darbo srityse, atneš į mūsų organizaciją naujos dvasios, naujų darbų ir gerų sumanymų. Mes visi tada pajusime turį veiklą, mūsų ir organizacijos reikalus suprantančią daug ir gerai dirbančią

Vykdomąja Taryba
Šuo kartu naujais rinkime:
Kazį Kalinauską—
I Prezidentus
Petronėlę Grybiene,
I Vice prezidentus
Aleną Deveniene,
I Izdo Globėjus
Organizacinis Komitetas

VISI Į LINKSMĄ IR PUKŲ KONCERTĄ!

Š. m. BALANDŽIO (April) mėn. 20 D.

3-čią val. po pietų

Programą išpildys L.R.K.M. S-gos Worcester'io 5-tos Kuopos choras, vadovaujamas žinomos muzikės — MRS. G. KANEB.

Koncerte dalyvauja L.R.K.M. S-gos Centro Pirminkė Mrs. JULIA MACK, kuri žada pasakyti įdomią kalbą, be to dalyvauja didžiai visų gerb. PRELATAS J. AMBOTAS.

Po Koncerto bus šokiai, grieš žymi džiaz kapela, taip pat bus turtingas bufetas.

Maloniai prašome visus HARTFORD'o ir apylinkių lietuvius atsilankyti į šį pirmą kartą Hartford'e rengiamą Koncertą.

Iš anksto dėkojam! L.R.K.M. S-GOS KOMISIJA

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home — easy and simple.



SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. No. 979
DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis, išleista šėštadieniais leidžiama Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumeratės turi būti apmokėtos iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 23, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Ar Bendruomenė Bus Visuomeninė, Ar Partijų Vadų Karvutė?

Amerikos Lietuvių Bendruomenės įkurinimas New Yorke didžiam susižaviavime atkreipė dėmesį mūsų visuomenės, buvo sutiktas (visuomenės) ekstaziškai. Tai nebuvo reklamuotas ir intensyviai organizuotas susižaviavimas Amerikoje gyvenančių lietuvių, senųjų ir naujųjų ateivių, kurie suvažiavo iš kelėtos valstijų apie virš 700 skaičiuje. Šis reikšmingas faktas rodo, kad Amerikos lietuviai supranta svarbą ir reikšmę ALB ir jos idealų bei tikslų, kad ALB idėja ir tikslai artimi amerikiečių lietuvių širdžiai.

Susižaviavusių lietuvių ūpas buvo labai geras, didelė viltis buvo visų, kad artėja diena ir valanda amerikiečių lietuvių apsiungimo ir vieningų pastangų išlaikymui ir stiprinimui lietuvių Amerikoje. Tikslai partinių grupių tuli viršūnėse sėdintieji vadai (nelaukė mūsų žmonių susidomėjimo ir ekstaziško sutikimo ALB įkurinimo) tikėjosi kitokių davinų iš susižaviavimo lapkr. mėn. 1951 m. Jie pirmu kartu pamatė ir suprato mūsų visuomenės nuotaiką ir samprotavimą, jautėsi labai apsvilę, bet gi dalyvaudami ALB įkurinimo susižaviavime pasisakė už bendruomenės įkurinimą, nors prieš susižaviavimą dėjo pastangas pasukti ALB įkurinimą į kitą pusę — padaryti ją partinės koalicijos pagalbinu organu — „a subsidiary“.

Nenuostabu, kad partinių grupių valdoma spauda vengė pripažinti įvykusį faktą reikšmingi ir svarbiu įvykiu, tiktai per pusę lūpų prasarė apie įvykusį ALB įkurinimo susižaviavimą ir jame nuotaiką susižaviavusiųjų; kai kurie partiniai spaudos organai ignoravo susižaviavimą, kiti pasišaipė aiškindami, kad ALB įkurinimas neturi jokios rimtos ir svarbios reikšmės.

Kodel taip samprotauja ir antipatią rodo ALB partijų vadai ir jų partinė spauda? Todėl, kad partiniai vadukai išsiūrėjo ALB-nėje pavojų partijoms, jų egzistencijai, nepasitikėjimą jų politinei veiklai, pamatė, kad daug partinių ir nepartinių lietuvių stvoja į ALB-nę. Partinės spaudos bendradarbiai pastaruoju laiku ir partiniai organai padarė visą eilę nepamatuočių užmetimų ALB įkurėjams, antipatiška repulika, prasimanymais ir spėliojimais jie rašė „kritiškus“ pareiškimus apie ALB ir jos kurėjus — Laikinąjį Organizacinį Komitetą — LOKA. Vieni teigia, kad ALB pateko į kleropolitikų įtaką, kiti parašė tokius dalykus, kurie neturi jokio pagrindo, pavyzdin: kad ALB LOKo Sekr. p. A. Saulaitis pasisakė, jog ALB uždavinys bus išmokėti parapijų skolas ir panašiai. Kiti teigia, kad LOKas ieško nepamesto „rakto“. Žodžiu, šlykščiai ir antipatiškai puolami tuli LOKo nariai ir įtariamai nebūtuose dalykuose.

Visi šie užmetimai ALB LOKo 4 nariams, prel. Jonu Balkunui ir A. Saulaičiui, taipgi, dr. P. Vileišiui be pagrindo, nesuderinami su tikrove. Ši šlykšti partinių karštųjų vadų ir jų spaudos tirada vedama dėle, kad LOKo nariai — ekzekutyvas atsisakė patenkinti partinių vadų reikalavimus padaryti ALB-nę partine karvute žadančių jų naudai pieno, kad atsisakė padaryti ALB partinių vadų MONOPOLIŪ! Atmetė jų pasiūlymus į ALB statutą. Aš žinau, kad labiausiai puolami tie LOKo nariai, kurie ligi šiol buvo priešingai partinių vadų užmačioms — tikslams. Žinau, kad ruošiamam ALB statute nėra nei žodžio pasakyta, kad ALB išmokės parapijų skolas, aiškirs nors vieną centą parapijoms. Esu tikras, kad tokios tendencijos nebuvo ir nėra pas p. Saulaitį, Prel. J. Balkuną ir kitus LOKo valdybos narius, ar pas 4 kitus LOKo narius gyvenančius Chicagoje ir šokančius pagal ALB partinių vadukų muziką, ligi šiol trukdančius priėmimui ALB statuto ir jo išspausdinimo bei paskelbimo mūsų visuomenėi.

Ir jei ALB kurėjai pasiduos partijų vadų intrygoms ir jų siekiams, aišku, kad ALB bus likviduota pirmu neju jį pradės gyvuoti. ALB LOKo nariai, kurie ligi šiol laikėsi už įkurinimą ALB kaipo nepartinės, visuomeniškos organizacijos apjungiančios partinius ir nepartinius, jie bus priversti pasitraukti iš ALB LOKo negu kapituliuoti partiniams vadams ir jų durniems užsiojimams pada-

KAIP SOVIETAI ATSAKĖ Į COLLIER'S PLANUS?

Sovietai, atsakydami amerikiečių „Collier's“ planus, kaip ateity Sovietų Sąjungoj turės būti sutriuškintas komunizmas per „Ogoniok“ skiltis skelbė žemėlapi, vaizduojantį, kaip visas Vakarų pasaulis parausa, o Vašingtone vietoj žvaigždėtiosios vėliavos plevesuoja raudona su kūju ir piaučuvu... Išsigandę „Collier's“ pokštų, kai kurie prancūzų laikraščiai ėmė rimtai barti amerikiečius, kad, girdi, „taip juokauti negalima“. Sovietų žurnalas „Nov. Vremia“ N. Metų leidiny atspaudė visą eilę pareiškimų „Kokios mes norime taikos“. Jo pažymėtą 1956 mt. sausio 1 d. datą „5 didžiosios valstybės, pasiūlytos užs. reik. min. Višinskio, pasirašo taikos pakta“ ir — uždraudžia atominę bombą. „Šaltasis karas“ sukelia JAV-se paniką, 18 bankininkų ir pramonininkų net nusižudo, o amerikiečių kapitalistai galiausiai, gelbėdami savo egzistenciją, „apsisprendžia už sudarymą sutarčių su Kinija Sov. Sąjunga ir Indija“.

Vokiečių ir amerikiečių spauda pastoriaus Niemolerio kelionę į Maskvą ir buv. kanclerio Wirtho, priklausiusio centro partijai, — į Berlyną įvairiai vertina. Daugumas juos puola, ypač Wirtha. O lietuvių daugeiui, jau pažįstantiems bolševikinę praktiką atrodo, kad, užnot tarėsi su visokiais „taikos komitetais“, „pravoslavų patriarkais“ ar „Rytų zonos valdžios žmoniems“, jie būtų tiesiog užvedę derybas su pačia NKVD: tai būtų buvę ir trumpiau, ir tikslingiau... Dabar tą jų žygi komunistai tik išnaudoja savo propagandai.

Tuo tarpu, kai pavergtųjų tautų politikai sutiko žino-

mojo G. Kennano paskyrimą naujų JAV ambasadorium Maskvoj su tam tikru susirūpinimu, 24 val. prieš jo paskyrimo oficialų paskelbimą „Pravda“ idėjo prieš jį smarkų puolimą. Kennanas yra laikomas vienu iš geriausių Sovietų Sąjungos žinovų JAV Valst. Departamente. Bet kartu ir „vienos nedalomos Rusijos šalininku“. Rusija jis tikisi „padarysiant evoliuciją“, taip pat nusikratysiant bolševizmu ir be karo. Jį prieš paskiriant V. Sidzikauskas ir kiti Rytų egzilių veiksmų politikai buvo iškvię; diskusijas Rusijos ir Rytų Europos klausimais, bet Kennanas nuo jų atsisakė. Jo vadovautas „Laisvosios Rusijos Fondas“, nusivylus amerikiečiams rusais pabėgėliais, perkrikštytas į „Rytų Europos Fondą“. Patys amerikiečiai jį laiko konstruktyviosios politikos, nors vadinamos ir „sulaikymo politika“, šalininku. Anot „N. Zur. Zeitung“ esą, nieks taip gerai Amerikoje Sovietų nepažįsta, kaip jis ir Ch. Bohlenas. Tačiau dėl jo politikos tikslingumo ypač ukrajiniečiai reiškia didelių rezervų.

Vokietijos parlamentui žymia dauguma su Schumano planu ratifikavus ir vad. „Montanos unija“, tą įvykį didžioji pasaulio spauda įvertina kaip 1) pirmą žingsnį į Europos federaciją. 2) pirmą Vokietijos kaip lygaus partnerio įėjimą į tarpt. politiką. Anot „NYT“, dabar toji bekylanti Europos bendruomenė, ypač kariškai apsaugota, virstu tokiu magnetu, jog nuo jo neatsispirs neprisidėję nei Rytinė Vokietija, nei kiti Sovietų pavergti Rytų Europos kraštai.

KUR MARAS VIEŠPATAUJA

Libertas žiniomis vokiečių sovietų zonoje Erfurte yra įsteigta Kominformo agentū mokykla. Joje specialiai mokoma, kaip šnipinėti Vakarų Vokietijoje, be kitko, ir pabėgėlių stovyklose.

— Lenkijoje darbininkų tarpe buvo išdalinta rusų bolševikų rašytojo Asajevo knyga, pavadinta „Toli nuo Maskvos“. Iš to darbininkai opozicionieriai pasidarė šūki: „Toliau nuo Maskvos“.

— Vengrijoje prievarta išplatinta 23 milijonai rusiškų knygų. Rumunijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje, Kinijoje beveik kas trečia knyga išsina rusų bolševikų rašytojų.

ryti ALB partijų monopolium. Tokio nusistatymo esu, kaip nepartinis ALB LOKo narys, esu nuomonės kad besilaikanti principo ir žmoniškumo bei logiškumo, kiti rimtieji partiniai LOKo nariai pasitrauks pirmu negu kapituliuos partijų vadams ir jų siekimams. Žinoma, tokio žygio ir laukia partijų vadai, nes jie nenori apjungimo amerikiečių lietuvių, nenori matyti ALB ir jos kilniuosius idealus besiplėtojančius ir stiprinančius lietuvių Amerikoje. Su tokiu klausimu yra susidūręs ALB LOKas kovoje su partiniais fanatikais ir visuomenės bei lietuvių marintojais. Bet jei ALB LOKo nariai bus sąmoningi ir išlaikys savo nusistatymą ligi šiol turimą, tai ALB neužilgio pradės savo organizacinę veiklą, ji eis tiesiu lietuvišku visuomeniniu keliu kaip ėjo ligi šiol. Toki įvykiai santikiuose ALB LOKo narių su partiniais veikėjais.

LAISKAS IS VOKIETIJOS

Buelstedt,
1952 vasario 22 d.

Mielas „Amerikos Lietuvis“—

Gerai mūsų kraujo žmonės prisuntė man Jūsų laikraštį. Su dideliu džiaugsmu čia galėjau skaityti, kaip labai Jūs esate susirūpinę dėl Europoje vargstančių tremtinių.

Man labai žinoma, kad Jums bus sunku suprasti mano rašybą. Esu „mažosios Lietuvos“ žmogus. Mano namai buvo netoli Tilžės miestelio. Apturėjau ten gražų ukelį. Per ilgus šimtmečius vokiečių nelaisvė būdama, be mokyklų, be knygų, be laikraščių, vokiečių visai prispauti ir varginti mūsų per viską, mylėtoji motinos kalba su laiku labai suvokiečiavo. Vis dėlto pasilikom širdyje geri tvirti lietuvininkai.

Ilgą laiką buvau bolševikų nelaisvė, ką ten regėti ir iškentėti turėjau, ten taip baisu ir nežmogiška, kad tam aprašyti žodžių tikrai nėra. Kaip jau dirbti visai negalėjau mane rusai paleido. Ilgai aplink klidenėdamas su Pono Dievo pagalba čionai suradau mano šeimą, žmoną ir penkeris vaikelius — tris dukres ir du sūnus! (du sūnu bolševikų sušaudyti). Mūsų pasilaikymai yra iš tikro neaprašomai skurdūs ir bėdingi. Tik viena duktė turi darbą ir mažą pelną. Aš pats, esu 61 metų senumo, žmona ir vaikeliai nesveikūs. Mes gauname mažą pašėlpą. Visai taupiai apsieidami ta pašėlpa užtenka tik duoneles, bulvėlių ir hikių taukų pirkti. Mėsos, sviesto ar pieno jau nei šventėmės neišsėtikime pirkti. Rakandėlių visai neturim. Drabužėlių

marškinėlių tiek turim kiek geri mūsų tautos žmonės mums dovanoja. Ak sunkus, sunkus mūsų gyvenimas. Kad sveikys būtum, būtų viskas ne sunku. Ale dabar nežinau ką daryti. Sunkiausia yra, kad šaltį turim. Kurėnamos negalim pirkti, neturim tam pinigą. O jei kad kūnas nesveikus, tai vis krauju ir šalta, noriu jau geriau biskį badėti, kad tik ne šalti.

Ak mielas „Amerikos Lietuvis“, rasi galėtai man ir mano šeimai bent biskį gelbėti su maža skelbima Jūsų laikrašty. Atleiskit, kad prašau. Jūsų laikraštį skaitydamas man žinome, kad artimo meilė lietuvininkų tarpe dar vis gyva. Galėtum būt, kad gera galėstinga mūsų tautos širdis man bent truputėlį padėtų su maistu, drabužėliais, ar laiškėli su idėtu doleruku. Gerasis mūsų V. Ponas Dievas atlygins.

Jūsų,
Priekus Petriks
(23) in Buelstedt
Post Ottersberg,
Bezirk Bremen
Brit. Zone, Germany

ABN Informacijos

— ABN Centrinis Komitetas šiomis dienomis įteikė tris memorandumus su plačiomis informacijomis apie ABN: adm. Alan B. Kirk, JAV kongreso nariams: O. K. Armstrong ir Charles Kersten. Iš lietuvių pusės memorandumus pasirašė centrinio komiteto narys J. Gytis.

— Lietuvių Centrinė ABN delegatūra pasiuntė sveikinimą, bendros kovos solidarizavimą Kaukazo tautoms, ryšium su vasario 23 d. įvykstančiu nežmonišką bolševikinį Kaukazo tautų persekiojimą minėjimu.

Naujausia Iš Okupuotos Lietuvos

— Prof. K. Bieliukas pranešė, kad Lietuvos mokslininkai dalyvavo Sovietų Rusijos gilumoje „komunizmo statyboje“. Iš dalyvavusių pažymėtini: Vaitiekūnas, Savickas ir Zubovas.

— Vilniaus mechaninis cechas dirba trigubas normas per dieną. Pasižymėję „spartuoliai“: Jonas Zabulionis, Antanas Savickas etc.

— Vengrijos filmų festivalio proga Vilniuje buvo varoma propaganda prieš vengrų dvasininkiją. Pasikaitininkais buvo: geogra-

fas Tarvydas, Bokrovkis ir Grikiutė.

— Klaipėdos teatras iš 8 paruoštų spektaklių bent 6 suvaidino rusų komunistų autorių, o kiti taip pat sveiktamųjų bolševikų veiklai. Matyt, su P. Vaičiūno tyla mirė lietuviškoji dramaturgija.

— Ariogalos „Zemaitės“ kolukyje minimi pavyzdingi kolūkiečiai: Stanulis, Valaitis Jonas. Pastarasis yra žinomas darbininkų mulkin-tojas, sovietinės spaudos platintojas.

OLIMPIKOS LAIMETOJAS



Oslo, Norvegija. — Ken Henry, Suv. Valstijų olimpiko čiuožimo grupės narys, antras iš kairės laimėjo 500 metrų lenktynes. Kairėje yra Mac McDermott antroji vietoj; Kanados Gordon Audley, trečioj; Norvegijos A. Johansen, ketvirtoji

S. L. A. REIKALAI

Šiomet SLA Pildomosios Tarybos rinkimai ne tik pačių SLA kuopų narių tarpe, bet ir plačioje lietuviškoje visuomenėje randa atgarsio. Mat, ši kartą, be senųjų, i Pildomąją Tarybą kandiduoja visa eilė naujų asmenų, kurie turi parengę ir konkrečius SLA veiklai pagyvinti planus.

SLA, kaip ir kiekviena kita organizacija, nuolatos turi savo veiklą plėsti ir ne tik palaikyti dabartinį gyvumą, bet turi vis stengtis ieškoti būdų žengti priekin.

Naujai kandidatuojantieji jau skelbia viešumai savo planus, kad kuopų nariai galėtų su jais susipažinti ir patys apspręsti, ar jie būtų naudingi jų organizacijai.

Brooklyne šiuo metu jau vyksta kuopų susirinkimai ir, kaip SLA Veikėjų Komitetas praneša, jų kandidatas Juozas Ginkus, visur randa pritarimo.

Juozas Ginkus, senas ir prityręs visuomenės veikėjas ir biznierių, ilgametis SLA 38 kuopos narys, prieš nominacijas siūlė kuopoms apsvarstyti šešis punktus. Jie visi siekia pagyvinti SLA veiklą. Visi jie liečia paskiras sritis ir įneša naujovių.

Iš ligšiolinės veiklos pasirodė jog keliasdešimt tūkstančių dolerių kasmet iš SLA išdo išmetami visiškai be reikalo. Jie išleidžiami SLA pareigūnų ryšiui palaikyti su centru. Jie išleista kelionėms ir dienpinigiams toli nuo centro gyvenančių pareigūnų.

Todėl Juozo Ginkaus siūlymas išrinkti pareigūnais narius, gyvenančius arčiau ar šalia centro, rodo, jog organizacijos reikalus žiūrima visiškai rimtai. Tokiu atveju, organizacija ir jos nariai gauna dvigubą naudą. Viena, tai susitauo pinigų. Juos galima būtų panaudoti SLA švietimo ir kultūros komisijų veiklai praplėsti. Antra, ir patiems nariams būtų patogiau, jei jų reikalai būtų atliekami čia pat vietoje, nelaukiant, ligi iš už tūkstančio mylių atvyks pareigūnas ar iš tenai atsitys savo parašą.

Daug kalbama apie "Tėvynę", SLA organą, kurį visi nariai gauna nemokamai. Čia, keturių puslapių ribose, nariai randa informaciją apie SLA reikalus. J. Ginkus siūlė "Tėvynę" padažninti ir pagerinti. Kai kas, nežinadamas pilnai naujojo siūlymo, bando sakyti, jog tai tuščias pinigų leidimas, girli, "Tėvynė" yra gera tokią ji yra, ir jos negalima keisti, nes įstatai neleidžia.

Jokie įstatai negali drausti darbą tobulinti. Kad "Tėvynė" yra broliškos organizacijos organas, tai ir aišku, kad jo netinka daryti demokratų ar respublikonų mikrofonu, bet apie pačius SLA reikalus yra tiek daug ko rašyti, jog tik padėtų visiems, jei ji išeity, sakysime, dukart per savaitę. Ją padažninus, savaime aišku, kad ir padaugėtų joje spausdinamų žinių, pranešimų iš vietų ir narių veiklos. Rei-

kėtų plačiau susipažinti su SLA nariais, nesvarbu, ar jie būtų veikėjai, ar paprasčiai ramūs, tyliai savo darbą ir pareigas atliekantieji žmonės.

Čia atsirasit daug ko rašyti. Šitai pagyvintų ir pačių narių susidomėjimą, nes įdomu juk pasiskaityti, ką tie SLA nariai veikia daugiau, ką daro už SLA ribų, kaip jie gyvena, ką jie ir kaip jie galvoja vienokių ar kitokių klausimų, ne tik SLA, bet ir lietuvišku ar amerikietišku reikalu.

"Tėvynė" dabar, atrodo, pamažu silpnėja. Daug kas prisimena ją Vitaicio, Jurgelio laikais. Ar tokia ji buvo tada?

SLA organizacijoje pagrindą sudaro jau senstančio amžiaus lietuviai. Jau yra šimtai tokių, kaip karšiniai, gyvena savo vedusių vaikų pastogėse. Bet visur visai yra. Kartais jiems tenai ir nekaip sekasi, kartais jie, nors ir pinigų turėdami, nepakankamai prižiūrimi, vargsta. Blogiau dar kitiems, kurie savo senom dienom tapo palikti vieni. SLA tokiems savo nariams turėtų įsteigti Namus, kur būtų tinkamai prižiūrimi kur jie sotūs ir švariai gyvendami, galėtų ramūs sau senti.

Vietoje to, kad kartais jie savo sunkiai sutaupytus pinigus, jau traukdami iš šio pasaulio, palieka kur užkišę pastogėje ar jie atitenka valstybei, jie kaip palikimą paliktų pačiai SLA, tai organizacijai, kuri jais rūpinasi. Tuo tarpu gi SLA ateityje iš tų fondų galėtų plėsti šitokius Namus, padėdama senatvėje ne tik pinigingsiems, bet ir nieko neturintiems savo nariams.

Dauguma SLA nariais jau yra išbuvę keliasdešimt metų, bet iš organizacijos nėra gavę nė cento nuosimčių už įnešamus pinigus. Amerikoje tuo tarpu kitos organizacijos tokius procentus saviškiams moka. Juos prisikaito prie jų bendros draudimo sumos. Argi nereikėtų bandyti tokį pasiūlymą įvesti ir SLA?

Vienas principinių, pagaliau, siūlymų yra tas, kad norima įvesti naujovę, apribojant SLA Pildomosios Tarybos pareigū kandidatavimą. Ligi šiolei kai kurie jau yra išbuvę po visą viršutinę metų ir vis dar kandiduoja toliau.

Juozas Ginkus siūlė tokius kandidatavimus apriboti iki trijų terminų. Senieji pareigūnai per ilgą buvimą taip su tomis pareigomis apsipranta, jog jų veikloje atsiranda tingumo, mieguistumo. Juk ir vanduo, per ilgą stovėjimą vietoje, pagenda. Organizacijos gi veikimas ir yra maždaug, kaip vandens tekėjimas. Ir, jei vanduo neteka, tai ir veiklos nėra.

Todėl pačiai organizacijai išeis tik į naudą, jeigu palaipsniui į jos pagrindinius veikėjus įeis vis naujų asmenų. Rinkimai jau tebevyksta.

"STEVE MATHER" IR MUSŲ TAUTINIAI PARKAI

Robbert Shackland savo naujoje knygoje "Steve Mather of the National Park", papasakoja apie JAV Tautinius Parkus kur milijonai amerikiečių kasmet linksmai atostogauja.

Steve Mather gimė Californijoje 1867 m. Praturtėjęs savo biznyje jis 1915 m nutarė pamatyti Ameriką — ir aplankė dviejus tautinius parkus. Pamatęs kaip prastai tie parkai buvo administruojami jis parašė pikta laiška savo draugui Franklin K. Lane, tuometiniam Vidaus Departamento Sekretoriui, kurio priežiūroj radosi tautiniai parkai.

Sekretorius Lane jam atsakė: "Mielas Stepai, jeigu tau nepatinka kaip tautiniai parkai prižiūromi, atvažiuok į Washingtoną ir pats sutvarkyk reikalą."

Mather nuvažiavo į Washingtoną ir Kongresas ir valdžios pareigūnai turėjo paklausti kaip geriau prižiūrėti mūsų parkus. 1916 mt. Kongresas įsteigė National Park Service, įsakydamas "užlaikykite natūralę grožę, istorinius vietas ir saugokite paukščius, kad Amerikos žmonės galėtų jais pasidžiaugti". Steve Mather buvo paskirtas naujos įstaigos galva.

Per sekamus keturiolika metų, Steve Mather įvedė tokią tvarką tautiniuose parkuose, kad ji sulaukė privatišką eksploataciją. Neuzilgo Mathers turėjo daug draugų ir priešų. Septyni parkai buvo priskaityti prie tautinių parkų sistemos. Tarpe jų buvo Acadia National Park Maine valstijoje — kuri labai nukentėjo nuo gaisrų prieš kelis metus; Grand Canyon National Park Arizonos valstijoje; Mount McKinley National Park Alaskoje ir Zion National Park Utah valstijoje.

Mathers buvo pirmas pripažinti kaip greitai amerikiečiai įsigys mašinas ir apvažinės visą Ameriką. Ir nepaisant opozicijos tų, kurie tikėjo kad mašinos turi būti paliktos prie parkų, o ne parkuose, Matherui pasisekė pramušti naujus kelius ir įsteigti nakvynė vietų parkuose ir visuomenė pakviesta pasinaudoti. Gar-

Yra svarbu į juos rimtai pažvelgti ir parinkti tokius asmenis, kurie organizacijos veiklai būti tikrai naudingi. SLA Veikėjų Komitetas Brooklyne kviečia SLA balsootojus apsvarstyti Juozo Ginkaus siūlymus ir išrinkti jį išdininku. J. V.

Edward Yanover's
 PACKAGE STORE
 Ušniko TADCASTER Alų
 \$2.95 už dėž. plus už bonkas.
 Rusiška Dectine—VODKA 100%
 ir kitus Alkoholinius Gėrimus
 Vietiniai ir Importuoti Gėrymai
 Pristatomi į Namus
 Pašaukite Tel. 2-3381
 278 Millbury gatvės
 Pristatymas nemokamai—
 perkant alaus dėžę



"MANO ALGOS ČEKIS — lygiai kaip daug kitų — yra žymiai didesnis kaip buvo 1940 m. Bet daug daigtų kuriuos perku savo šeimai ir namui dvigubai padidėjo kainoje nuo to laiko, kaurie net tris kartus daugiau.

"MANO TELEFONO SĄSKAITA — tai didesnė taip. Bet telefono kainos Massachusetts valstijoje pakilo abelnai iki tiktai 27%.

"Aš? Aš žinau gerą vertę, kada matau vieną. Aš žinau, kad mano už telefono patarnavimą mokėjimas šiandien ima mažesnę mano algos dalį kaip ems 1940 metais.

"Tikrumoj, kas link telefono kaštų aš laimėju dvejopu būdu. Mano algos pakilo daug aukščiau kaip mano telefono saskaita — ir mano telefono saskaita pakilo daug mažiau palyginus su didžiama kitų daigtų kę perku.

Worth SO much costs SO little

NEW ENGLAND Telephone & TELEGRAPH Company

SUĖMĖ SOVIETUS
 BERLYNAS. — Vakarinio Berlyno "Informacijos Biuras" pranešė, kad septyniolika sovietų karininkų ir vyrų buvo suareštuoti, 20 mylių į šiaures nuo Berlyno, slaptai policijai padarius krata. Šioj slapta sovietų policija pas juos rado prieškomunistinę propogandos medžiagą.

sindamas parkų grožę, Mathers praleido daug savo pinigų ypač per pirmą pasaulinį karą, kada žmonės negalėjo vykti į užsieny. Jis sugalvojo sakinį "See America First!"

1915 m. 334,000 žmonių aplankė parkus, bet jau 1928 m. kada Mathers atsistatė iš vietos trys milijonai žmonių lankė parkus. 1950 mt. beveik 32,000,000 žmonių aplankė parkus.

Shackland aprašo mūsų tautinių parkų istoriją nuo 1872 m. kada pirmas parkas — Yellowstone — buvo įsteigtas ligi šių dienų. Bet didesnė dalis knygos paskirta Mathers.

MUSŲ DIENOS
 Jaunos dienos, — jos klaidingos; Vienok išpužiais gausingos, — Bėgančios šuoliais — risčia — Pilnos grožės, — atminčia.
 Pribrendėjom, kitas laikas; Ir tu ir aš — nebevaikas. . . Varom, verčiam gylį vagą Praktiškiau, prispaužiam nagą. Triusiam, kaupiam ateičiai, Grindžiam vieškelį dabarčiai; Žinant, kad ši diena mūsų, Dirbam kai vyrai po ūsų.
 Todėl su kita kuryba, Liečiant sielos naują stygą; Puošiamos buities žiedais, Su prityrusiais pradais.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ
 A lieka įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir Žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UZSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Primam Užsakymus Per Paštą
 14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

GRAŽI TRADICJA IŠ LIETUVOS
 Vieną kartą į metus Jūs turit linksmą Balandžio pirmosios laikraštį, kurs visiems lygiai taiko —

KULTUVĖ
 KULTUVĖ visi žino — išsirašykite ir Jūs KULTUVĖ gausit ją į namus tiesiai. Kultuvės kaina 25 centai.

Suraskit keturius KULTUVĖS skaitytojus ir atsiųskit dolerį laiške. Jei siųsit 25 centus, prašom siųsti smulkiais pašto stempais. Dar šiandien rašykite KULTUVĖ:

373 SOUTH SECOND ST. - BROOKLYN, N. Y.

— Respublikonų ypatingas patarėjas prie JAV užsieny reikalų ministerijos John Foster Dulles pasiūlė ypatingai sustiprinti ofenzyvą prieš Kremliaus despotus.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

Dabar kame, kur ką kasam, Ką iškapstom — tą ir lesiam; Koki mūs spalvų mintis, Toki ir eigos "svirtis".
 Aukščiau savęs neiššoksim! Kitų garbės nepavoksim; Todėl su aiškia valia, Sudainuokim — tra-lia-lia!
 Jaunos dienos nors klaidingos, Bet jos išpužiais turtingos; Skriejančios žaibu risčia, Pilnos grožė, — atminčia.
 Būkim linksmi, smagūs! Ulia Darbė, poilsui sugulę; Džiaukimės iš dabarties, Juokimės iš praeities.

A. J. Jokubaitis

IMIGRACIJOS ĮSTATYMO PAKĖITIMO PROJEKTAS

Šių metų pradžioje, sugrįžęs savo antrajai sesijai 82-asis JAV-bių Kongresas šiuo metu svarsto visą eilę svarbių pasiūlymų ir įstatymų projektų, kuriais norima patobulinti ir pakeisti esančią naturalizacijos bei imigracijos įstatymai. New Yorko valstybės Senatorius Lehman'as savo ir kitų 14 kolegų vardu, dar pirmosios sesijos pabaigoje buvo įteikęs taip vadinamą bilį S 2343, kuriuo abiems partijoms tarpusavyje susitarus buvo siūloma šiuo metu egzistuojančiam Imigracijos įstatyme, padaryti visą eilę principinių pakeitimų. Būtent: pilnai išnaudoti imigracijos kvotas; panaikinti rasinę ir lyties diskriminaciją ir non-quota status pritaikyti Amerikos piliečių tėvams našlaičiams ir svetimšaliams bei jų šeimoms kurie yra arba buvo Jungtinių Amerikos Valstybių ginkluotųjų pajėgų nariais.

Bilius S 2343 siūlo sušvelninti 1924 metų kvotų sistemą kuri kaip prisimename, buvo sudaryta atsižvelgiant į 1890 metų JAV-bių gyventojų skaičių ir tautinį pasiskirstymą, siekiant jog kiek-

vienais metais į JAV-bes atvyktų tiek žmonių kiek leidžia bendrasis planas — 154,277. Pagal minėtą sistemą daugiau negu trečdalis kvotų programos atitenka britų kilmės asmenims — 65,721. Programos kitos didesniosios kvotos liečia prancūzus, airius ir kitas šiaurės bei Vakarų Europos šalis, kurios jau kuriais laikais nėra pilnai išnaudojamos, ir kaip senatorius Lehmanas pastebėjo, įteikdamas šį bilį, neatrodo, kad jos kada nors ir ateityje būtų išnaudotos.

Tuo tarpu mažytėlės Rytų ir Pietų Europos tautų kvotos yra perkrautos. Italų (5,677), graikų ir "Anapus Geležinės Uždangos" likusių valstybių kvotos būtų geriausi pavyzdžiai. Jos netik, kad perkrautos, bet užpildytos daugeliui metų į priekį, nes DP bilius vežė tų kraštų asmenis avansu busimųjų kvotų.

Lehmano bilius siūlo, jog visos neišnaudotos kvotos būtų surinktos ir vėliau nežiūrint tautybių skirtumo išdalytos.

1. Svetimšalių teisėtai šios šalies gyventojų, giminėms;

2. Šiam kraštui naudingiems specialistams ir talentams;

3. Politinių ir religinių persekiojimo aukoms.

Bilius taip pat suteiktų Non-quota pirmenybę imigracijoje į šį kraštą JAV-bių piliečių tėvams;

2. Našlaičiams, adoptuotiems JAV piliečių;

3. Svetimšaliams, kurie tarnauja ar yra JAV-bių ginkluotose pajėgose, jų žmonoms ir vaikams iki 21 metų amžiaus.

Vienu šio įstatymo pakeitimo projektu punktu reikalaujama panaikinti lyties diskriminaciją, kaip pav. svetimšalių žmonos turi teisę persikelti į šį kraštą, o vyrai ne.

Lehmano biliumi siekiama

kiek galima sumažinti rasinę diskriminaciją, suteikiant azijatams ir afrikičiams, kurie šiuo metu neišleidžiami apsigyvenimui, suteikti bent minimalias kvotas.

Bilius įsileistų buv. totalitaristinių partijų narius, jei jie įrodytų jų dabartinį pasisventimą demokratijai, asmenis kurie priklausė minėtoms partijoms iki 16 metų amžiaus ir — jei Valstybės Gynėjas ras jų įsileidimas nebūtų pavojingas JAV visuomenei.

Lehmano biliaus paruošime aktyviai prisidėjo visa eilė valstybės, religinių ir civilinių organizacijų, kurioms rūpėjo, kad JAV imigracijos įstatymai ne tik kad laiduotų gerbuvį šiam kraštui, bet kartu būtų užtikrintas Amerikos tradicinės prieglauda ir kitos žmoniškumo tradicijos.

TELEVIZIJOS PROGRAMOJ



Televizijos programoje, sekmadienį, kovo 23-čią, nuo 7:00 iki 7:30 vakaro per ABC — TV tinklą bus rodomas nepaprastas paveikslas pritaikytas prie gavėnios laiko. Veikale rodytų tarp kitų ir prikėlimą Lozorius iš mirusių.



Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

— XXX —

Išėjimas Atsargon Su Uniforma Ir Pensija. Apdovanotas Savanorių Kurėjų Ir Nepriklausomybės Medaliais! Mano Knygos: "Kare", "Nelaisvėje", "Kaip Turi Būti Apmokomi Kareiviai Šaudyti". Puikūs Spaudos Atsisaukimai Apie Mano Knygas.

Pats ūkininkauti aš nesugebėjau ir žemę teko išnuomuoti. Po dviejų metų, nesąžiningo nuomininko tvarkoma, žemė nustojo derlingumo. Sklypą teko parduoti kaimynui, irgi savanoriui kurėjui, bet puikiai nusimanančiam ūkininkavime. Už gautus pinigų aš ir pradėjau leisti savo pirmą knygą rusų kalboje, pavadintą "Kare".

Knyga plačiai paplito ir turėjo didelį pasisekimą ne tik Lietuvoje, bet ir užsieniuose. Be skatinančių atsiliepimų ir recenzijų spaudoje, dar gavau visą eilę padėkos laišku ne tik iš pavienių asmenų, bet ir iš pamintojame knygoje Didžiojo Karo mūšių dalyvių kuriuos buvau aprašęs. Ypatinai malonus buvo man pagyrimas ir paskatinimas tų asmenų, kuriuos aš mylėjau ir gerbiau, kaip antai: 227 divizijos vado, Gumbinės mūšio didvyrio generolo leit. Agaradi, arba buv. XX korpuso ariergardo vado generolo majoro Dreijerio. Jie suteikė man naujų žinių apie tuos mūšius. Apie paskutinį XX korpuso mūšį, aš radau labai svarbios medžiagos pulkininko M. P. Kamenskio knygoje, "XX korpuso žuvinimas, žiūr. X-sios armijos štabo archyva. (Valst. leid. Peterburgas, 1921 m.). Tų pačių 1932 metų vasarą, Vyr. Kariuomenės Štabe man parodė vokiečių generolo, buv. 2-jo gvardijos korpuso vado generolo von Galvitz knygą. Toje knygoje radau smulkiai aprašyta mūšį prie Allenburgo. (Max von Gallwitz) "Meine Fuhrertatigkeit im Weltkrieg". Berlin 1930. Verlag von E. G. Witter u. Sohn).

Toje knygoje radau "Gefecht bei Allenburg 9 Sept. 1914" (II skyrius), ne tik smulkų mūšio aprašymą (27 rugpiučio. . . (1914 m.), bet, kas man buvo žymiai svarbiau, pilną pripažinimą sėkmingo gynimo tilto, prie Trimman - Sallen - Egerdorf, kurį atliko mano mažytė dalis.

Kai pradėjau rašyti savo antrąją knygą "Nelaisvėje" (knygos "Kare" tęsa) jon iršiau viską, ką pirmajam tome savo raštų būtent knygoje "Kare" buvau praleidęs.

Knyga "Kare" susidomėjo ne tai kariškai, bet ir kiti Lietuvos gyventojų sluoksniai.

Tuometinis Krašto Apsaugos ministras pulk. Giedraitis pasakė man, kad mano knyga domisi pats p. Prezidentas A. Smetona, ir patarė, man jam ją padovanoti. Gavau audienciją. Jos metu įteikiau p. prezidentui savo knygą. Dėkodamas už ją p. prezidentas man pasakė, kad reiktų knygą "Kare" išvesti į lietuvių kalbą, nes parašomieji joje įvykiai kaip tik vyksta Lietuvos žemėje, be to, ir šiaip, ji būtų naudinga Lietuvos kariuomenei. Pastebėjęs mano portfelyje brošiūrą, "Kaip turi būti apmokomi kareiviai šaudyti" — praktiški patarimai kuopų ir grandžių vadams, prezidentas pareiškė noro turėti ir šią knygele.

Pono prezidento norą išpildžiau. Mano knyga "Kare" greit pasirodė lietuvių kalboje, su visokiariopais papildymais ir puikiomis foto iliustracijomis, kurias man pavyko surinkti iš Didž. dalyvių.

Įvadą knygai "Kare" parašė pats Vyr. Lietuvos Kariuomenės vadas generolas Silvestras Žukauskas, rekomendavęs ją paskaityti visiems karininkams ir, iš viso, visiems Lietuvos kariams.

"Lietuvos Aide", "Naujojoj Romuvoj", "Mūsų Žinyne", "Bangose", "Naujam Žodyje", "Pedeja Bridi" (Riga) ir kitose ir Lietuvos akademinuose žurnaluose ir dienraščiuose tilpo labai palankūs atsiliepimai ir rezoliucijos apie mano knygą.

Užsienio spaudoje taip pat palankiai buvo sutikta mano knyga "Kare". "Paskutinės Naujienos" (Paryžius), "Sargybinis" (Belgradas), "Rusų invalidas" (Sofia), "Karinių Didžiojo Karo Dalyvių Žinytas" "Rossija" (New York), "Šiandiena" (Riga), "Echo ir kiti laikraščiai ir žurnalai labai gražiai ją atestavo. Ypatinai brangūs man buvo atsiliepimai spaudoje ar tai laiškuose, parašytuose man tokių žymių rašytojų, kaip Nobelio premijos laureato J. Bunnino, Minclovo, karo rašytojo ir ro-

manisto V. Nemirovič - Dančenko ir kitų. Netrukus gavau iš Prahos pasiūlymą išleisti knygą "Kare" čekų kalboje. Aš sutikau ir už pusmečio jau pasirodė Čekijos knygynuose mano knyga, pavadinta "Valke", papuosta foto iliustracijomis. Įvada jai parašė Prahos kariškosios apygardos vadas generolas Petržik. Jis patarė šią knygą įsigyti visiems karininkams ir visiems karo knygams — skaitykloms.

Deja, leidėjas, dėl man nežinomų finansinių priežasčių per teismą buvo priverstas mano knygos leidimą perduoti kitams, apie tai jis pats man laišku pranešė. Į mano paklausimus dėl honoraro, jis visai nebeatsiliepė, nes iš Čekijos jau buvo kaž kur išnykęs.

Mano pastangos atgauti priklausantį man honorarą, per Lietuvos Pasiuntinybę Prahoje, nieko nepadėjo, nes bylos užvedimo reikalinga buvo patiekti užstatą, leidinio išlaidų sumoje, kuris sudarė net 10,000 litų. Tiek pinigų aš neturėjau; tai teko pasitenkinti keliais egzemplioriais knygos "Valka". Kitokio atlyginimo už savo knygą nebeteko gauti.

Bet, nepaisant šios medžiaginės skriaudos, jaučiau didelį moralinį pasitenkinimą, nes mano knyga smarkiai paplito po Čekiją. Virš 500 visuomenės veikėjų Prahoje buvo į ją jau išanksto užsisakę. Aš peržiūrėjau užsisakiusių sarašus. Ten buvo senatoriai, profesoriai, generolai, karininkai, valdininkai, mokytojai, dailininkai, pirkliai ir kt. Palankūs man Čekų žurnalistų ir dienraščių atsiliepimai buvo man moralinis atpildas už mano triušą.

— XXXI. —

Scenos Meno Draugija "Kultūra ir Gyvenimas". Aš tos Draugijos Pirmininkas. Draugijos Tikslas. Paskaitos. Lietuvos Istorija. Koncertai. Jubiliejai. Spektakliai. Suartėjimas Su Lietuvos Rašytojais.

Sąryšy su spausdinimu ir vertinimu mano knygos į lietuvių ir čekų kalbas, man susikūrė antras gyvenimas ir aš tęsiau savo darbą toliau (I ir I dalį "Nelaisvėje"). Gavau pasiūlymų ir teko susirašinėti del išvertimo mano knygos į anglų (Newyork) ir prancūzų (Paris) kalbas. Aš jau pradėjau ruošti konspektą sekančiai mano knygai, man brangią Lietuvą pagerbti "Lietuvoje",

kaipo tąsą knygų "Kare" ir "Nelaisvėje", bet netikėtai bolševikų įsiveržimas Lietuvoje, sutrukdė ir suardė visus mano užsimojimus. Nutraukė raudonieji įsibrovėliai ir mane, kaip Valdybos pirmininko rusų scenos meno draugijoje "Kultūra ir gyvenimas" veiklą. Šiai draugijai buvau pašventęs 8 darbo metus, t.y. nuo 1933 metų. Šios draugijos tikslas buvo patenkinti rusų mažumos kultūrinio gyvenimo reikalavimus. Kultūrinių pramogų, paskaitų, koncertų, vaidinimų ruošimas.

Paskaitos buvo daromos religinėmis, istorinėmis (Lietuvos ir Rusijos istorija) ir literatūrinėmis temomis. Pirmajai paskaitai buvo pakviestas Kauno Universiteto profesorius p. I I Lappo leidėjas "Lietuvos Statuto").

Įdomi tema "Lietuvos — Lenkijos Unija" sutraukė pilną ateitininkų salę klausytojų. Čia susirinko lietuvių, lenkų ir rusų inteligentijos atstovai. Populiarus lektorius autoritetingas istorijos žinovas, visai bešališkai nušvietė ir išdėstė auditorijai anų laikų įvykių eigą, kurios dėka buvo prieita prie šios unijos, taip liūdnei atsiliepusios vėliasiškai Lietuvos istorijai.

Religinių paskaitų tikslas buvo kova su bolševizmu ir jos bedieviškumu. Lektoriais buvo jau kviečiami metropolitai Elevationaus sutikimu, stačiatikių dvasiškiai. Pats metropolitai dažniausiai atvykdavo tų paskaitų pasiklausyti. Religinės paskaitos buvo labai reikalingos, nes komunizmo nuodai pradėjo plisti Lietuvoje, ypatinai paliesdami jaunuomenę.

Literatūrinėmis temomis draugija "Kultūra ir Gyvenimas, neužmiršdavo paminėti nei vieno žymiųjų rusų poetų ir rašytojų sukaktuvių, o taipogi ir kompozitorių. Kai dėl vaidinimų, tai dramos vaidintojų kolektyvas susiorganizavo 1933 m. Trupės pamatą sudarė tuomet Kaune gyvenę Maskvos Dailes Teatro aktorai k, a, Chmara, Bastunovas, Solovjeva (Lietuvių dramos režisieriaus Andriaus Oleko - Žilinsko žmona), Ždanova ir Gidoni, o taipogi žinomoji St. Peterburgo Liaudies Namų ir rusų provincijos teatrų artistė O. P. — Kuzmina, aš, kaip turėjęs daugiausiai scenos patyrimo, mėgėjas (žiūr. mano knygą "Nelaisvėje" II dalis pusk. 24) ir Gidoni.

(Bus daugiau)

TRUMPOS ŽINIOS MUSŲ KOLONIJOJ

"AMERIKOS LIETUVIO" Dr. Basanavičiaus laikmečio 45-rių metų Spaudos darbo ir Dr. J. Basanavičiaus 100 metų gimimo ir 25-rių metų mirties sukaktėjų minėjimas.

Ivykęs 1952 m. kovo mėn. 16 d. Liet. Klubo salėje su-traukė nemaža publikos ir svečių iš kitų kolonijų, kaip Hartfordo, Bostono, Athol.

Minėjimą atidarė "A.L." redakcinės kolegijos narys J. Vizbaras-Sūdavas, trumpa kalba apibūdindamas Dr. J. Basanavičiaus ir "A.L." spaudos darbo reikšmę. Programai konferavo Pr. Račiukaitis.

M. M. Ratelis, ved. muz. Snarskio sugiedojo Amer. Valstybių ir Lietuvos himnus.

"A.L." bendradarbis ir Amerikos Liet. Bendruomenės Vyr. Komiteto narys iš Hartford, Conn. M. Čekanauskas — Klausytis pasakė pagrindinę kalbą, kurioje išdomiai ir plačiai išryškino tris charakteringus šiandieninės mūsų lietuviškos veiklos bruožus:

a) Santykius senųjų ir naujųjų lietuvių, b) Dr. J. Basanavičiaus, kaip lietuvių tautos atgimimo žadintojo nuopelnus mūsų tautai, lietuviškai spaudai ir lietuviškai kultūrai, ir c) kuriamos Amerikos Lietuvių Bendruomenės reikšmę ir svarbą visam ateinančiam Amerikos lietuvių gyvenimui.

Po jo kalbos, dėl Pensilvanijos traukinių straiko, neatvykus Dr. K. Cirtautiui, J. Vizbaras-Sūdavas paskaitė savo kūribos baladę "Šešupė".

M. M. R. choras padainavo: "Už Jūrų Marių" muz. Banaičio; "Stikliukėlis" — muz. Karoso; "Per tamsią naktelę" — muz. Bendoriaus, "Vakaruškos" — Liaudies polka. Nuotaikingos choro dainos, gražiai ir skambiai išpildomos, žavėjo klausytojus.

Antroje minėjimo daly Hartford'o, Conn. artistų trupė; sudėty: Inž. Justas Guntulis, Laima Leonaitytė, F. Bočiūno, Alf. Jaro suvaidino M. Čekanausko — Klausučio parašytą ir režisuotą Dr. Basanavičiaus pagerbimui pritaikytą scenos vaizdelį "Kova už Laisvę". Vaizdelio artistai tiek savo išorės išvaizda, tiek vaidybiniais sugebėjimais pilnai atitiko vaizdelį vaizduojamą mintį ir savo vaidyba žiūrovių mintis nuvedė į

Dr. Basanavičiaus laikmečio Lietuvą mielą Vilnių, kuriam "Aušros" gadynės Lietuvos laisvės žadintojai, sie-lojosi mūsų tautos gyvybiniais reikalais. Scenoje prie žiūrovų akis prabėgo gyvi Dr. J. Basanavičiaus, M. Yčo, Petro Vileišio paveiks-lai, kurių niekad nepami-rš lietuvių tauta.

POBUVIS: po minėjimo "A.L." leidėjos J. Leonaitės rūpesčiu visiems programos dalyviams, Laikraščio bendradarbiams ir rėmėjams buvo surengtas jaukus pobuvis. Pobūvių surengti padė-jo visuomet jautrios lietuviškam darbui gerbiamos ponios: M. Vaišnorienė, J. Danilienė, J. Mack, V. Kie-lienė, p.p. Matulevičiai J. Kamendulis, T. A. ir Marija Leonaitė ir J. Runkauskas.

Pobuvio metu Tremtinių Valdybos pirm. Pr. Pauliukonis tarė žodį apie spaudos reikšmę. M. M. Ratelio choristai padainavo nuotaikin-gų dainelių. Patrijotinis minėjimas visiems paliko gražų prisiminimą.

J. Sūdava

— L.T. Sąjungos Worcesterio skyr., sekdamas Bostono T. Sąjungos pavyzdžiu, pasiryžęs nusipirkti namus, kuriuose įrengtų lietuviškos kultūros židinėlį Lietuvių—Ramovę Worcesterį. Visi lietuviai ypač T. Sąjungos nariai turinti pasiūlymų, ar žino patogiomis sąlygomis parduodamą namą maloniai prašomi pranešti J. Matulevičiui, "Capitol Market" 118 Millbury St., Tel. 6-0086. Už informacijas iš anksto dėkojame.

"Capitol Market" naujai įsteigta lietuvių tremtinių prekybos bendrovė — krautuvė, kurioje galima gauti visas kasdieniniai apyvokai naudojamas prekes ir maisto produktus. Šiuo metu naujai atremontuota, padaryti "Self Service", pačiam pasirinkti prekes papigintomis kainomis. Visus lietuvius maloniai kviečia atsilankyti užsakymus priima telefonu ir prekes pristato į namus. Taip pat ir lietuviškos organiz., kurios rengia pobūvius prašome užsakyti įvairių maisto produktų pristatysime kur reikia. Laukiame visų lietuvių pa-ramos šiai naujai lietuviškai prekybos bendrovei ir iš anksto dėkojame.

"Capitol Market"

WORCESTERIO LIETUVIAI !

Remkite Modernišką Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 KELLY SQUARE

WORCESTER, MASS



Jei reikia vaistų kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką VYT AUTA SKRINSKA. Jis išpildo medikališkų daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais. Taipgi, vaistai yra pasiunčiami per paštą į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausius rūšies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, sa'dainių, šaltkošės, riešutų, cigarų, cigarečių ir skanių gėrimų.

LIETUVIS
PAS
LIETUVI

SPALVUOTI LIETUVOS JUDAMI

PAVEIKSLAI

SU DAINOMIS IR MUZIKA

— Rengia —

SEKMAD. BALANDŽIO (April) 6, 1952

Lietuvių Ukėsų Klubo Salėje - 12 Vernon Street.

PRADŽIA LYGIAI 3 VAL. PO PIETŲ

PAMATYKITE SAVO TĖVYNĘ LIETUVĄ

Filma Gaminta ir Rodoma Žymaus Amerikos Lietuvių Filmininko JUOZO JANUSKEVIČIAUS, Jr.

Didžiausia ir Naujausia Lietuvos Filma Su Gražiausiais, Įdomiausiais Lietuvos Vaizdais

Pagaminta prieš pat karą 1939 metų vasara Plačioje Lietuvoje

PAMATYSIT, BUS RODOMA:—Kaunas, Palanga, Birtonas, Marijampolė ir kiti miestai, ukės laukų darbai, ūkininkų gyvenimas. Lietuvos Kariuomenė ir Kariuomenės Manevrai, Kauno Policijos Raiteliai, Vytauto Muziejus Kaune, Upė Nemunas, Uogų Braskių ir Kaimo Juodos Duonos pardavėjus rinkuoje ir tūkstančius kitų vaizdų čia nesuvarđinta. Filma yra viena iš gražiausių — žiausiasitės pamatę — Graudysitės nematę.

Vietiniai ir iš apylinkės lietuviai nuosirdžiai kviečiami atsilankyti

Beautiful Colored Moving Pictures of LITHUANIA

64 Metų Asmenys Turėtų Susižinoti Su Social Security Ofisu

Worcesterio Social Security ofiso vedrjas Joseph A. Gleason praneša apie naują būdą skaitymui pašalpos mokesčius, kurios pirmą kartą įeis galion apie šio mėnesio mėnesį. Worcesterio Social Security ofisas pradės skaityti senū ir nauju būdu kiek pašalpas bus suteikta. Jeigu jūs mokesčius gali būti skaitomas abejais būdais, tas bus naudojamas, kuris bus aukštesnis pašalpa jums.

Vienok žmonės sulaukę 64 metų ir planuoja pasitraukti iš savo užsiėmimų už savo kito turėtų atsilankyti į Social Security raštinę, 34 Mechanic gatvės pasitarti. Čia gausite pagalbą ir dabar pradėt gauti mokesčius, ar laukti iki vėliau.

Susirinkimas

Š. m. kovo mėn. 23 d. 4 val. p. p. žemutinėje Liet. Klubo salėje (12 Vernon gatvės) šaukiamas metinis lietuvių tremtinių SUSIRINKIMAS. Darbų tvarkoje numatoma: Valdybos ir Revizijos Komisijos pranešimai. Naujos Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimai ir kiti einamieji reikalai.

Po susirinkimo įvyks trumpas Vasario 16-sios gimnazijos rėmėjų pasitarimai.

Maloniai prašome į susirinkimą atvykti.

Worc. Liet. Tremt. Va'dyba

Jo Eksc. Vyskupas V. Brizgys

Veda rekolekcijas Aušros Vartų parapijoje. Jos prasidėjo kovo mėn. 17 d. Kasdien 9 val. šv. Mišios ir pamokslas, 7:30 val. vak. pamokslas ir pamaldos.

Sekmadienį kovo 23 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje per visas šv. Mišias (7:45, 8:00, 9:30 ir 11 val.) pamokslus sakys vysk. Brizgys.

Iškilminga rekolekcijų pabaiga šį sekmadienį 2:30 val. p. p.

Pirmas Bažnytinis Muzikos Koncertas

Rengiamas šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj, š. m. kovo mėn. 30 d. 5:00 val. p. p.

Koncerto pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo Seserų, Putnam, Conn. koplyčios statybai parenti.. Rengimo komitetas: garbės pirm. kleb. kun. A. Petraitis, pagelb. kun. M. Tamulevičius, kun. Volungis; pirm. Marijona Vaišnorienė, vice-pirm. Ieva Danilienė.

Bažnytinio koncerto programoje dalyvaus sekantieji: Barbara Darlys solistė; Ipclistas Nauragis, solistas; Sv. Kazimiero choras, vad. dir. Juozui K. Žemaičiui; John Frissora, cellistas; James Arnold, smuikininkas; Luke Richards, vargoninkas.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas komiteto narius arba pas bilietų platintojus: A. Kavaliauskaitę, L. Savickaitę, Kuodį, Pr. Pauliukonį, Nauragy-tę, Kieilienę, Brazauskaitę, Giraitienę, Bagužinskienę, Sidabrienę, Watkins, Lendraitienę, ir Liutkienę, Daumantaitę ir Zimavičiūtę.

R. Komitetas

Susirinkimas

Š. m. kovo mėn. 22 d. (šešt.) 4 val. po pietų Meno Mėgėjų Ratelio patalpose (Harding St.) įvyksta lietuvių tremtinių, besidominčių prekybiniais reikalais—SUSIRINKIMAS.

Iniciatoriai kviečia visus tremtinius, vyrus ir moteris, kurie turi palinkimą ir domisi lietuviškos įmonės, prekybos bendrovės kūrimo reikalais atsilankyti ir pasitarti. Iniciatoriai.

Centinis Padavimas

Worcester Lietuvių Seneliams pagalbos namo draugija rengia "Penny Sale". kovo (March) 29-tą dieną, Liet. Uk. Klubo svetainėj, 12 Vernon gatvės. Parengimas prasidės 7-tą val. vak. Bus labai gražių išlaimėjimų ir bus linksmas vakaras. Taigi visus nuosirdžiai prašom.

Rengimo Kom.

REAL ESTATE - JOSEPH J. GRIGAITIS

NUOSAVYBIŲ AGENTAS

169 GRAFTON STREET

RES. TEL. 6-7355 - OFISAS 3-3488

PARDAVIMUI — 3 šeimynų Namas—Grynais Pinigais \$5500.
3 šeimynų Namas po 6 kambarius, Gerame Padėjime \$8500
3 šeimynų Namas su vienu atskiru namu po 6 kambarius, centralinis šildymas — \$13,000, Geras Pirkiny.

Kostumieriai laukia. Prirašykite savo namą prie mano surašo.

ATVIRAS LAIŠKAS "ATVIRAM LAISKUI"

Maloniai prašau gerb. redaktore išspausdinti Jūsų vedamam laikrašty "Amerikos Lietuvis", šią trumpą žinutę — atvirą laišką "Atviram Laiškui". "Keleivio" Nr. 11 kovo 12 d. išspausdintas buvo p.Mačio straipsnis, pavadintas "Atviras Laiškas" — Atsakymas p. Vizbarui Sūdavui į straipsnį "Tebuna išklaūsoma ir antroji pusė" "Amerikos Lietuvis" 1952 m. vasario mėn. 9 d. nr. 6.

Man teko dalyvaut paskutiniame LRD susirinkime ir girdėjau pasikalbėjime bei diskusijas p. Vizbaro ir p. Mačio ir kitų draugijos narių. Straipsnis "Atviras Laiškas" yra toli nutolęs nuo teisybės.

Visų pirma p. Mačys skundžiasi, kad p. redaktorė J. Leonaitė neatspausdino p. Mačio "Atviro Laiško" dar užvilkinu.

Man rodos kad šiuo atžvilgiu p. Leonaitė pasielgė teisingai, nes laikraštis "Amer. Lietuvis" yra gana rimtas ir jo redaktorė pažindama Worcesterio organizacijų veiklą tendencingų straipsnių nepriima.

P. Mačys dejuoja, kad p. Vizbaras Sūdavas iškraipydams ir net primesdamas visai nesakytus žodžius puola Lietuvai Remti Draugiją ir net p. Mačį.

Bet p. Vizbaro - Sūdavo primetimus smulkiai diskutavo susirinkimas ir nerado Vizbaro-Sūdavo kaltu.

Įnešus klausimą, kad Vasario 16-osios minėjimas turi prasidėti pamaldomis p. Mačys pasakė, kad tai ne Lietuviška tradicija, o Romos tradicija. Girdėjo ne tik p. Vizbaras-Sūdavas, bet visi susirinkimo dalyviai ir p. Mačiui todėl nereikėtų įsiseisti. O jei p. Mačys tą paskutinį susirinkimą užmiršo jis gali pasižiūrėti į protokolų knygą ir prisiminti, nes ten yra viskas pažymėta.

O dėl p. Mačio iškėlimo minties, kad kas nori gali nueiti į bažnyčią ir pasimelsti visai buvo ne vietoje. Jau ir šiaip kiekvienas katalikas randa valandėlę laiko nueiti į bažnyčią pasimelsti.

Bet Vasario 16-osios dienos proga visi Lietuviai pri-valėtų drauge dalyvauti iškilmingose pamaldose ir pasimelsti prašant Dievo mūsų vargstančiai Tėvynei Lietuvai ir grįžtume į ją nešdami naują atgimimo ugnį.

Susirinkimas

Š. m. kovo mėn. 30 d. 2 val. po pietų Liet. Pil. Klubo salėje, 12 Vernon gatvės įvyks Lietuvai Remti D-jos I skyr. SUSIRINKIMAS, kurio metu p. Pr. Pauliukonis padarys pranešimą apie organizuojamą Am. Lietuvių Bendruomenę. Susirinkime gali dalyvauti ir ne nariai. Atskiri pakvietimai (nariams) nebus siunčiami.

LRD I Skyr. Valdyba

Įsnuomojamas

Atskiras kambarys su visais patogumais, arti miesto, su šiluma ir vonia. Visomis informacijomis kreipkitės 14 Vernon St., Worcester.

Toliau p. Mačys rašo, kad Worcesteris yra didelis susiskaldymas ir abi parapijos rengia atskirus minėjimus su pamaldomis. Taigi čia nėra susiskaldymas. Tik reikia pasidžiaugti, kad taip yra. Vistik Worcesteris lietuvių kolonija yra gana didelė ir vienoje bažnyčios salėje nei kitoje salėje nesutiltų, taigi rengia atskirai. Ir džiugu, kad nebuvo nei vieno lietuvių, kuris būtų nedalyvavęs Vasario 16-osios dienos pamaldose ar minėjime.

Tą mes galime pamatyti iš straipsnio, tilpusio laikrašty "Draugas" nr. 59 kovo 12 d. Toliau p. Mačys puola p. Vizbarą kaip nepritilptantį prie jokios srovės ir darantį intrigas tarp senųjų ir naujųjų ateivių. Per drąsus toks p. Mačio pasakymas.

Bet jei p. Vizbaras pasitraukė iš organizacijos kaip "Sandara" reikia jį pagirti už tai, bet jei būtų protestavęs prieš pamaldas Vasario 16-osios proga, reikėtų ne tik apgailėti — bet ir pasmerkti. Toliau vėl p. Mačys rašo, kad kleb. Petraitis del p. Vizbaro "nuopelnų" net per kelis pamokslus barė tremtinius. Mano supratimu tai buvo taikoma tiems kurie nelanko bažnyčią ir nepriklauso parapijai. Kitas dalykas, žmonės nežino, kad klaidingai elgiasi pakol kas neperspėja. Paskui mato savo klaidas.

Nenuostabu, kad parapijos klebonas savo pamokslė pabarė Petrą, Joną, Miką ir kitus, bet tai buvo tik per vieną pamokslą. Čia nereikia laikyti didele blogybe. Bet p. Mačys tikrai negirdėjo kaip kleb. Petraitis barė ar kritikavo tremtinius, nes tuo laiku p. Mačys tikriausia meškerojo. Tik iš kur sugaudė tas žinias. Turi nuodemių ir naujieji ateiviai, turi ir senieji ateiviai, o kunigo yra pareiga reikalui esant pabarti.

Jei visus pokalbius užprotokoluotus ir neužprotokoluotus p. Mačys verčia kojom aukštyn, tai ko dar ieškoti kokios teisybės ar pagaliau kaltinti kitą. Gal būt p. Mačiui nebuvo gerai žinoma L. R. D-jos "konstitucija". Tai skamba šitaip. Skyrius III paragrafas 5.1. Šios draugijos veikla neturi būti politinė pr. 8.1 gerbti ir visais būdais palaikyti lietuvių, Lietuvos papročius ir tradicijas pr. 91 skeisti tautybes ir valstybingumo supratimą darbais, žodžiais ir raštais. III užtarti ir ginti lietuvių vardą Jungt. Amerikos Valstybėse. Čia paminiūčiau tik keturis "konstitucijos" paragrafus, kurie riboja Draugijos veiklą ir nuskaido jos pobūdį. Viesiems nariams pravartu juos išdemėti ir jų laikytis. O tiems, kurie jai norėtų primesti savo politinių ir pasaulėžiūrinių įsitikinimų, reikėtų laikyti nuošaliai šios draugijos. Tada atpultų be-reikalingai spaudoje ir susirinkimuose besisveičia ginčiai.

Susirinkimo Dalyvis